

ARAMA KONFERANSI

KÜTAHYA ÇİNİCİLİĞİNİN DÜNÜ, BUGÜNÜ, YARINI

10 MAYIS 2003

...

[KÜTAHYA POLİS EVİ]

KÜTAHYA ÇİNİCİLİĞİNİNİ DÜNÜ, BUGÜNÜ, YARINI ARAMA KONFERANSI

2000’li yıllarda ilimizin ve ülkemizin gelişmesine daha iyi, daha çok üreterek, daha çok çalışarak, bireysel olduğu kadar ekonomik, sosyal, kültürel ve kamu örgütlerinin de daha çok sorumluluklar üstlenmesinin gereğine inanıyoruz. Bu bağlamda Kütahya Güzel Sanatlar Derneği koordinasyonunda Kütahya Valiliği ve Kütahya Ticaret ve Sanayi Odası önderliğinde büyük ekonomik potansiyel içeren Kütahya Çiniciliği’nin mevcut sorunlarının tespit edilmesi, iyileştirme faaliyetlerinin tespit edilmesi için Arama Konferansı 10.05.2003 Salı günü 10.00-17.30 saatleri arasında Kütahya Polis Evinde yapılmıştır.

Arama Konferansı Kütahya Valisi Sayın Gazi ŞİMŞEK, Kütahya Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Sayın Nafi GÜRAL başta olmak üzere, Çini Esnafı, Çini sanatçıları, Çini ile ilgili yardımcı sanayi temsilcileri, Kütahya Belediyesi, Dumlupınar Üniversitesi, Kamu Kurumları, hukukçu, bankacı, eğitimci, öğrenci, ev kadını olmak üzere ilimizdeki çinicilik ile ilgili olan veya dolaylı olarak etkilenen temsilcilerin geniş katılımı ile yapılmıştır.

Arama Konferansı dört oturum halinde yapılmıştır.

Birinci oturumda “Beyin Fırtınası” yöntemi ile Kütahya Çiniciliğinin başlangıcından günümüze kadar olan gelişim evresi hatırlanmış ve kronolojik sıra ile kırılma noktaları tespiti yapılmıştır. Kütahya Çiniciliğinin kronolojik gelişimi incelendiğinde 1980-1990 yılları yeniden yapılanma çabaları, 1990-2000 yıllarının bilgi ve gelişim faaliyetleri ve 2000’li yılların ise yeni arayışlar ve atılım dönemleri olarak dikkat çekmektedir.

İkinci oturumda beş ayrı istasyonda grup çalışması yapılarak;

Temel beceriler ; Kütahya Çiniciliğinin istendiğinde yapabilecekleri, başarabilecekleri faaliyetler, altyapı, bilgi birikimi, teknoloji yönleri tespit edildi.

Temel Zaaflar ; Kütahya Çiniciliğinin iyileştirilmesi, geliştirilmesi gereken yönleri tespit edildi.

Bu çalışma ile Kütahya Çiniciliğinin kuvvetli ve zayıf yönlerini ortaya koymaya çalıştık. Zaaflarımızı bilmemek gelecekte yapmayı düşündüklerimizde başarısızlığa, kendi beceri ve yeteneklerimizi bilmemek ise ulaşamayacağımız hedefler oluşturmamıza neden olacaktı.

Temel zaaflarımız olarak ürünleri değerinde pazarlayamama, haksız rekabet, ikili ilişkilerde güvensizlik, Girişimcilik ve gelişme ruhunun az olması, cesaretsizlik ve korkaklık, **Temel beceriler de ise**, Kütahyalıların sanata yakın olması, beceri ve bilgi birikimi olan çini atölyeleri ve yetişmiş personelin bulunması, üniversite, yüksekokul ve lise dengi eğitim kurumlarının varlığı ön plana çıkmaktadır.

Üçüncü Oturumunda Kütahya Çiniciliğinin gelecek tasarımı yapabilmek için gelecek ile ilgili iyimser ve kötümser senaryolar ile “bugünkü aklımız olsa idi, şunları yapmazdık veya şunları yapardık” dediğimiz “**ah keşke**” ler 5 ayrı grup çalışması yapılarak tespit edildi.

“**Ah Keşke**” olarak Eski fabrikalar keşke kapanmasaydı, Dümbüldek toprağı keşke bugün çinicilerin kullanımında olsaydı, bilinçli üretim yapılıysaydı, Çini işportaya düşmese idi, çiniciler birbirine destek olsaydı,

Olumlu senaryolarda ise; Turizme bağlı olarak çini sektörü hızla gelişiyor, Sektöre devlet desteği artacak, Çini üretici ve sanatkarlarının bir araya gelecek uluslararası normlara uygun çininin alt yapı problemlerini çözen AR-GE merkezi oluşturulmuş, Çiniciler çarşısı Kütahya’ nın en gözde mekânı oluyor, Kütahya’ da çini holdingler kuruluyor.

Olumsuz senaryolarda ise; İznik Çiniciliğinin Kütahya Çiniciliğinin önüne geçmesi, Mevcut halin devamı, Yapılan çalışmalar icraata geçirilememesi.

Dördüncü oturum grup çalışmalarında tespit edilen iyileştirmeye açık alanlar ile ilgili Kütahya Çiniciliğini ile ilişkili dernek, üniversite, kamu kurumları vb kesimlerin ne tür sorumluluk alabilecekleri ve somut çalışma yapabileceklerini açıklamalarının yapıldığı grup çalışması yapılmıştır.

SONUC

Arama Konferansı'nda Kütahya Çiniciliğinin tüm temsilcilerinin bir araya gelerek, özellikle temel zaaflarımız konusunda fikir birliğine varıldığı bir zemin oluşturmuştur. Kütahya Çiniciliğinin sorunları ve somut çözüm önerilerinin daha detaylı incelenebilmesi için sadece Çini Esnafının katıldığı II. Arama Konferansının Temmuz 2003'de, her iki konferansta çıkan sonuçların tartışılacağı ve iyileştirme faaliyetlerinin tespit edileceği Karar Konferansının ise Eylül 2003'de yapılması kararlaştırılmıştır.

II. Çinici Esnafı Arama Konferansının organizasyonunu KÜÇİSAD Başkanı Sayın İbrahim BİLGİN'in yapması kararlaştırılmıştı. Temmuz 2003 de Sayın İbrahim BİLGİN in kendi deyimi ile "KÜÇİSAD Yönetim Kurulunu bile toplayamıyorum, tam satış dönemi, konferansı Eylül 2003 de yapalım" yaklaşımı ile konferans yapılamamıştır. Eylül 2003 içinde de Arama Konferansı için KÜÇİSAD tarafından herhangi bir organizasyon yapılmamıştır.

İÇİNDEKİLER

I.BÖLÜM	Kütahya Çiniciliğinin Kronolojisi (Beyin Fırtınası) Kırımın Dönemleri
II.BÖLÜM	Temel Beceriler Ortak Temel Beceriler Yalnız Bir Grupta Olan Temel Beceriler
III. BÖLÜM	Temel zaafılar Ortak Temel Zaaflar Yalnız Bir Grupta Olan Temel Zaaflar
IV. BÖLÜM	Ah Keşke Ortak Ah Keşke
V BÖLÜM	Gelecek İle İlgili senaryolar Olumlu Senaryolar Olumsuz Senaryolar
VI BÖLÜM	KARAR, GÖRÜŞ VE ÖNERİLER

I. BÖLÜM KÜTAHYA ÇİNİCİLİĞİ KRONOLOJİSİ (Beyin Fırtınası)

1600 - 1970

- 1600 yıllarına ait Kütahya ile İznik Çinileri sergileniyor. Kütahya Çinilerinin daha iyi olduğu söyleniyor.
- 1922 yılı öncesi (1905) Ulusal Mimarlık Kongresi yıllarında, Kütahya Çini ihracatı yapılmaya başlanıyor. (Şam ve Kudüs' e kadar)

1970 - 1979

- 1976 – 1977 Fatih Lisesi Çinicilik Bölümü açıldı. (Adil Bey)
- 1977 Azim Çini kapandı.
- 197... Fotoğrafçılar ve Çiniciler Odası kuruldu.

1980 – 1989

- 1980' li yıllarda İhsan ERDEĞER tarafından amatörlere kucak açılması.
- 1982 Çinikoop faaliyete geçti.
- 1982 Altın Çini faaliyete geçti.
- 1982 İnci Ayan, Birol Çiçek Derman Türk Süsleme Sanatı Kursu açıldı.
- 1982 yılında kıl fırçadan samur fırçaya geçildi. (Altın Çini)
- 1983 Turizm Bakanlığı ile birlikte Çiniciliğin kalkınmaya başlaması.
- 1983 Desen Kursu açıldı.
- 1983 Halk Eğitim Merkezinde çini kurslarının başlaması.
- 1984 Endüstri Meslek Lisesinde Çini Bölümü faaliyete geçti.
- 1985 yılında 1965 yılında dernek olarak kabul edilen isim oda olarak değiştirildi.
- 1986 1. Çini Sempozyumu
- 1986 Turizm Bakanlığı tarafından Turistik tesislerde (inşaat sektöründe) %10 oranında çini kullanılması önerildi kabul edilmedi.
- 1986 1. Devletlerarası Türk Çiniciler Derneği kuruldu.
- 1987 Çinikoop yönetimi değişti, faaliyete son verildi.
- 1987 İznik Çini kuruldu.
- 1989 Çıraklık ve Meslek eğitimleri

1990 – 1999

- 1990' dan sonra Çinicilikte branşlaşma başladı. (masse üretimi)
- 1991 ' den itibaren yurtdışı çini sergileri yapılıyor.
- 1993 – 1995 Kütahya' da çini sanatçısı Ahmet Şahin' e Kültür Bakanlığı tarafından ödül verildi. (Kongrede)
- 1993 Özel Çini Müzesi açıldı. (Sadık ATAKAN)
- 1994 odunlu fırınların yasaklanması elektrikli fırınlara geçiş.
- 1995 Çini ve sır hazırlama tesisi kuruldu. (AŞANLAR)
- 1995 1. Kültür ve Turizm Festivali
- 1996 DPÜ Meslek Yüksek Okulu Çini İşletmeciliği Programı
- 1996 Çiniciler Çarşısı Kooperatifinin kuruluşu.
- 1997 İç ve Dış cephe restorasyonu (Kazakistan Ahmet Yesevi)
- 1997 Pigment boya Degussa Kütahya' ya geldi, büro açtı.
- 1998 Anadolu Medeniyetleri Müzesinde Kütahya Çinilerinin yer alması.
- 1998 2. Çini Sempozyumu yapıldı.
- 1999 Kütahya Çini Müzesi açıldı. (Kültür Bakanlığı)
- 1999 Alo Paşalı Çini ilk çini patentlerinin alınması.

2000' li yıllar

- 2000 yılında binalarda ruhsat alımında çini kullanımına şart olarak gelmesi (Belediye tarafından)
- 2001 Çinikoop' u tekrar canlandırmak için Kütahya Belediyesi faaliyete geçiyor.
- 2001 Çini Sanatları (5846 sayılı kanun uyarınca vergi muafiyeti sağlandı. Diğer illerden Belge almaya Kütahya' ya geliyorlardı.)
- 2002 Kütahya Belediyesi tarafından Ankara' da Zafer Çarşısında Kütahya Çinilerinin sergilenmesi .
- 2003 KUÇİSAD kurulması.

KIRINIM DÖNEMLERİ

- **17-19 Yüzyıl KÜTAHYA ÇİNİCİLİĞİ ALTIN DÖNEMİ**
- **1950-1980 Ayakta Kalma, Varlığını Sürdürme Dönemi**
- **1980-1990 Yeniden Yapılanma Dönemi** (Amatörlere kucak açılması, Çinikoop' un faaliyete geçmesi, Altın Çini, İznik Çini vb Çini Atölye/Fabrikalarının faaliyete geçmesi, Eğitim Kurumlarında Çini Bölümlerinin faaliyete başlaması, Üretimde branşlaşma vb)
- **1986-2000 Bilgi ve Gelişim Dönemi** (I.ve II Çini Sempozyumlarının yapılması, odunlu fırınlar dan elektrikli fırınlara geçiş, Seri üretilmeye başlama, Serigrafi Teknolojisi Gelişimi, Çini ile ilgili Patent alınması, Çiniciler Çarşısı Kooperetifi Kuruluşu vb)
- **2000- 2003 Birleşme, Yeni Arayışlar ve Atılım Dönemi** (KÜCİSAD Kurulması, Bina Ruhsatlarında çini kullanım zorunluluğu, Çinikoop' u tekrar faaliyete geçirme çalışmaları, Arama Konferansı vb)

II BÖLÜM- TEMEL BECERİLER

ORTAK TEMEL BECERİLER

- Kütahya halkının sanata yakın olması, Hayal gücünü kullanabilmesi, yaratıcı güç
- Üretimin artması halinde bunu karşılayacak, El becerisi (tahrirci, boyacı, çark, şablon, desen çıkarma) ve birikimi olan çini atölyeleri ve yetişmiş personelin bulunması
- Eğitim verebilecek ve eğitim alacak, üniversite, yüksekokul ve lise dengi eğitim kurumlarının varlığı
- Çini hammaddesi olan dümbüldeğin rezervlerinin yeterli olması ve hammadde kaynaklarımız zengin ve yakın
- Yeni formları günlük hayata geçirmek, form zenginliğimiz, Yeni desenlere kolay adapte olma
- Aile ekonomisine katkısı, Yaratıcılığın evlere kadar girmesi (ev ekonomisine katkıda bulunması)
- Mevcut imalatın iç ve dış dekorasyona ve süs – hediyeelik eşya sektörüne hitab etmesi, kullanım alanı çeşitliliği
- Yurt dışı sergi ve fuarların artması, İhracata yönelik çalışmaların başlaması
- Teknolojiyi takip etme (pres – fırın), Çamur ve Sır Hazırlama konusunun açılması, Doğal gazın gelmesi, İnternet sayfalarına açılma

YALNIZ BİR GRUPTA OLAN TEMEL BECERİLER

- Bu toplantının yapılması
- Dünya çapında isim yapmış sanatçılarımızın olması
- Kütahya çiniciliği sektör haline gelmiştir.
- Zor şartlar altında özel eserlerin üretilmesi
- 16. asır alt yapının, Kütahya’ da üretilebilecek hale gelmesi, dış cephe çinilerinde aşama kaydedilmesi
- Direk ihracat yapan firmaların artması
- Hammaddeye şekil verme
- Kütahya turizm potansiyelinin zenginliği
- Çininin kültür mirası olarak korunması
- Hala yaşayan usta - çırak ilişkisinin (aile içinde bile) sürmesi
- Geçmişteki verilerden yararlanma ve geliştirme
- Katma değeri yüksek ürün üretmek

III BÖLÜM TEMEL ZAAFLAR

ORTAK TEMEL ZAAFLAR

- Pazarlama konusundaki yetersizliğimiz, Uluslar arası pazarlamanın yapılmaması, Ürünü değerine pazarlayamama
- Haksız rekabet (kayıtsız atölyeler), Kayıt dışı imalatın pazara kontrolsüz sunumu, Fiyat konusunda kendi içimizde haksız rekabet
- Güven eksikliği, ortaklıkların uzun sürmemesi, Ortaklık kuramama, Sektörel bazda işbirliği yetersizliği
- Çininin yurt içi ve yurt dışı tanıtımının yapılmaması, Tanıtım eksikliği
- Ambalajlarda standardın olmaması, Ambalajlamayı standardı getirememe, Ambalaj ve nakliyedeki sıkıntılar
- Standart bir ürün portföyünün olmaması
- Çinide rakiplerimizi tanımıyoruz, İznik eğitim vakfı gümbür gümbür geliyor. Kütahya farkında değil.
- İşletme konusunda bilgimiz yetersiz, İşletme becerilerimizin zayıflığı
- Çinicilik adına çalışan bir Ar – Ge bölümünün olmaması, Ar-Ge araştırmalarına zemin hazırlamamak
- Sermaye yetersizliği ve Devlet desteklerinden yeterince faydalanamama Enerjide indirim, Vergi indirim (sanatkârlar için)
- Bencillik ve çekememezlik, İleriye giden insanlarımızın kuyruğunu geriye çekmemiz
- Standart en az sorunlu bir çamur – sır imalatı olmaması, Malzemeyi tanımamak
- Girişçilik ve Gelişimci ruhunun zayıf olması, Cesaretsizlik ve korkaklık

YALNIZ BİR GRUPTA OLAN TEMEL ZAAFLAR

- Çiniciliğin kurumsallaşamaması
- İmalatımızın konsinye yada maliyetine satılması
- Hammadde yetersizliği
- Üretim teknolojisinin gelişmemesi
- Marka ve tarz üretmek yerine taklit yapmak.
- Eğitim verebilecek ve eğitim alabilecek birimlerden faydalanamamak
- Avonos’a fason üretim yapılması
- Pazarlama araştırmalarının yapılmaması (malın zebil edilmesi)
- Çinilerin teşhir ve tanıtımında yerlere konması
- Ticari kaygılardan dolayı sanattan ödün verme

IV BÖLÜM AH KEŞKE

ORTAK AH KEŞKE

- Çinikoop kuruluş amacına uygun olarak keşke bugünlere gelseydi, Eski fabrikalar keşke kapanmasaydı (Öz Çini, Azim Çini, Kütahya Çini)
- Dümbüldek toprağı keşke bugün çinicilerin kullanımında olsaydı, Standart hammaddelere ulaşabilseydik
- Çini sempozyumunun devamı sağlansaydı, yılda veya her 5 yılda bir çini sempozyumu yapılsaydı,
- İmalattan satışa kadar Teknik ve Bilimsel çalışılmalı, Çini üretimi bilinçli olarak yapılsaydı, Gelişigüzel üretim yapılmasaydı
- Çini işportaya düşmese idi, Çiniyi ayağa götürmeseydik, Tüm çini alıcıları Kütahya' ya gelse
- Bütün çinicilerin içinde olduğu, firmaları ve ürünlerini tanıtan bir Web sayfası, Çincilik ile ilgili tanıtım, broşür, CD yayın hazırlansaydı, Çiniciliğı detayları ile anlatabilecek ve tanıtılabilecek bir belgesel olsaydı, Tanıtımda geç kalınmasaydı
- Alt yapı giderlerinde devlet desteğı (özellikle enerji – KDV), Sigorta ve vergi mevzuatının yeniden düzenlenseydi, Çini sanat ve zanaat kavramları netlik kazansaydı, Devletin ilgisini çiniye çekebilseydik.
- Kütahya çiniciliğini marka haline getirebilseydik, Çiniciliğın il olarak patentinin alınması, Kütahya çiniciliğının coğrafi yönünden tescilinin yaptırılması, Üretici firmalar markalaşabilseydi
- Tüm çini dernekleri bir çatı altında toplanabilse, Firmalar birbirine destek olsaydı, Dernekler gruplara bölünmeseydi
- Sektörel bir pazarlama şirketimiz olsa, Sektörel dış ticaret şirketi kurulsa, Ticaret ve Sanayi Odası ve Çiniciler Odası' nın pazarlama konusunda katkı koysaydı
- Çiniciler çarşısı faaliyete geçseydi, Çiniciler organize sanayi bölgemiz olsa veya Çiniciler küçük sanayi sitesi kurulsaydı
- Çiniciler keşke bağımsız bir oda olarak tarihi bir binada olsaydı (müstakil), Çini borsası kurulsa
- Çiniyi mal olarak değil eser olarak görebilseydik, Çini sanatçıları daha yüksek bedel ödenebilse

YALNIZ BİR GRUPTA OLAN AH KEŞKE

- Eğitim kurumları daha önce açılışaydı, Çini desen kurslarının devamı sağlansa idi
- Başka Altın Çiniler açılışaydı
- Yapılan çini sanatının niteliğini denetleyecek bağımsız bir denetçi kuruluş olmalı
- Makineleşmede geç kalınması
- AB normlarına çiniciliğın bir an önce adaptasyonu ve hazırlanması
- İç ve dış cephe dekorasyona yönelik imalatların anahtar teslimi yapılabilmesi
- Sıramızın içinde sülyen olmasaydı (keşke sülyensiz sır üretilmiş olsaydı)
- Boya üretimi Kütahya' da olsaydı
- Şehir meclisi ve onun uzantısı olan bu toplantı keşke daha önce yapılsaydı
- Eski ustalar mesleki sırlarını keşke bizlere aktarsalardı
- Eski çini ustalarının sokak ve caddelere isimlerinin verilmesi
- Özgün çini desenleri dışında üretim yapılmasaydı, Mimari binaların dışına rasgele çini döşenmeseydi

V. BÖLÜM GELECEK SENARYOLARI

OLUMLU SENARYOLAR

1. Turizm potansiyeli hızla geliyor. Kütahya spor 1. lige çıkıyor. 2 haftada bir gelen seyirci potansiyelinden çiniciler illallah diyor.
2. AB giriş süreci turizmi, dolayısıyla sektörü olumlu etkileyecek.
3. Alt yapıdaki sorunların giderilecek.
4. Sektöre devlet desteği artacak. Bu gelişme sektörü geliştirecek.
5. 21. yy' da teknoloji yorgunluğu kültür ve sanata ilgiyi arttıracak, böylece çinicilik altın devrini yaşatacak.
6. Çini üretici ve sanatkarlarının bir araya gelecek Çinicilerin birlikte hareketi
7. Çini üreticilerinin SSK priminde kademeli Prim sistemine getirilmesi 5846 sayılı kanunun hemen işleyişe geçirilmesi
8. Kütahya çinisinin marka tescilli olması
9. Böyle bir toplantının yapılması ve Konuşulanların gerçek olması
10. DPÜ Kütahya Çiniciliği ile ilgili çalışmalar
11. Tanıtım faaliyetlerine hemen başlanmış
12. . Uluslararası normlara uygun çininin alt yapı problemlerini çözen AR-GE merkezi oluşturulmuş ve AR-GE çalışmaları başlamış,
13. Çinikoop faaliyete geçmiş.
14. Çiniciler belli bir sanayi sitesinde toplanmış, Kervansaraydaki Çini Atölyeleri faaliyete geçmiş , Çini esnafı odasına ve derneğe sahip çıkmış hatta bir çatı altında toplanmış Çiniciler çarşısı Kütahya' nın en gözde mekanı oluyor.
15. Çini tüm dünyada tanınmış
16. Çini ticari bir mal olmanın yanında, sanatsal ağırlığı fazla olan bir ürün haline gelmiş
17. Çini pazarlamasında dünyanın her tarafındaki müşterilerin Kütahya' ya geldiği bir sektör haline geliyor ve sektörel dış ticaret şirketi kuruluyor
18. Her 5 yılda bir sempozyumun yapılıyor (Ticaret Odası, Belediye, Özel İdare, Üniversite)
19. Çinicilik mesleğine yönelik 5000 kişilik meslek eğitim merkezi. Çıraklarımız devlet garantisinde yetiştiriliyor.
20. AR-GE çalışması ile Alternatif hammadde yatakları bulunduğu, çamur üretim tesislerin çoğaldığı, üretim yeterli seviyede
21. Doğal gaz ve elektrik enerjisinde ucuz enerji çiniciliğimize büyük katkı sağlıyor.
22. Bütün çini atölyeleri kayıt altına alınıyor. Çini de KDV %1 indiriliyor.
23. 5 yıldızlı termal otellerimiz Dünya turizmine açılıyor. Çinicilerimiz buradan da nasibini alıyor.
24. Her çini atölyesinde bir seramik mühendisi çalışıyor.
25. Kütahya' da çini holdingler kuruluyor.
26. Çini' de kurşunsuz imalatın başlaması

V. BÖLÜM SENARYOLAR

OLUMSUZ SENARYOLAR

1. 21. yy' da küreselleşen dünyada üretim fazlalığından dolayı rekabet kızılaşacak, ihtiyaçlar artacağı için temel ihtiyaçlar ön plana çıkacak. Bu nedenle çininin pazarı daralacak.
2. Çininin başka illerdeki üretiminin artması rekabeti arttıracığı için, Kütahya bu rekabet ortamında zorlanacak. İznik Çiniciliğinin Kütahya Çiniciliğinin önüne geçmesi
3. İşletmeciliği, teknoloji transferini, bilgiyi kullanma konularındaki yetersizliğimiz sektörü sıkıntıya sokacak.
4. Birlikteliği sağlayamadığımız için çini üreticileri büyüyemeyecek, güçsüz firmalar ayakta kalamayacak.
5. 2005' den itibaren CE olmayan ürünler AB satılmayacak
6. Tüm üreticilerin bir araya gelmemesinden otoritenin kurulmaması
7. Çinicilik için düşündüğümüz desteklerin devletçe yerine getirilmemesi
8. Marka tescilinin yapılmaması
9. Haksız rekabet, kalitesiz üretim, hammadde yokluğu
10. Kalite düşüklüğünden çiniye olan ilginin azalması
11. İşletme bilgisizliği ve acemiliği, pazarlama hataları gibi sebeplerle Kütahya' lı çiniciler düşük karlarla çalıştığı için kapanma noktalarına gelmiş, dolayısıyla bu sektörde binlerce kişi işsiz kalmış Kütahya' da büyük ekonomik kaos ortaya çıkmıştır.
12. Mevcut halin devamı
13. AR-GE çalışmaları ilgisizlik nedeni ile yapılamıyor. Hammadde bulunamıyor.
14. Çini' de kalite düşüyor.
15. Çirak, kalfa, usta yetişmiyor.
16. Çini yapımının girdilerinin çok yükselmesi
17. Çini ustaları cazip ücretlerle çevre illere gittiler.
18. Çini Kütahya' da tekelleşti.
19. Yapılan çalışmalar icraata geçirilemedi.

ALINAN KARAR- VERİLEN SÖZLER, GÖRÜŞ VE ÖNERİLER

Nafi Güral

Kütahya Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı

- Buraya 85 kişi davet edildi. 50 civarında bir katılım sağlayabildik . Bu da gösteriyor ki hala bu işin ciddiye alınmadığını pek farkında değiliz
- Ben her zaman şunu söylüyorum. Çinicilik sanatın yanında aynı zamanda ekonomik bir olaydır. Çinici esnafımız para kazandığında, zengin olduğunda diğer teşebbüslerimizde onları izler. Bu nedenle olayları değerlendirme yaklaşımımız mutlaka ekonomik olmalıdır.
- Burada bulunan Başta Sayın Vali olmak üzere, Ticaret ve Sanayi Odası, Belediye, Derneklerimiz ve bu işe gönül vermiş bütün arkadaşlarımız çiniciliğe destek vermek istemektedirler. Ancak ceplerinden veya ilgili oldukları kuruluşların bütçelerinden bu işe ne kadar kaynak ayırırlar bu konuya harcarlar bilemiyorum. Ama sahip olduğumuz imkânları sonuna kadar kullanabiliriz.
- Çini Borsasının oluşturulması kolay, birkaç ay içinde kurulabilir. Ancak borsanın Çini Esnafı tarafından sahiplenilmesi ve masraflarının karşılanmasının bütçelenmesi halinde talibiz.
- Çiniciler için toplu iş yeri fikri için KUTSO olarak yıllar önce gündeme getirdik. İsimsiz anketler yapıldı. Böyle bir kuruluş için anket sonuçlarında 50 – 250 mark miktarda aylık ödeme yapılabileceği sonuçları çıktı. Bu meblağlar yeterli değil. Çinici arkadaşlar bu konuyu tekrar değerlendirmeli. Toplu

işyeri için bir kooperatif kurulursa KUTSO olarak görev alabiliriz. Borsada bu işyerinin yanında kurulabilir.

- Çini Çamurunda fahiş fiyat var, fiyat düşürülmeli. Geçen yıllarda çini çamuru için bir tesis kurduk. Fakat çiniciler yeterli ilgi göstermedi. Bizde ihtiyaç olmadığını düşündük. Talep olursa yeniden kurabiliriz.
- KOSGEB Başkanı geçen haftalarda burada idi. Başkanın Kütahya'ya özel ilgisi var. Başkan Çinicileride içine alacak hizmetleri kapsayacak bir laboratuvar projesinin olabileceğini söyledi. Oda olarak bu işin takipçisi olacağız.
- Çini Pazarlama Şirketi oluşturmak problem değil, mesele bu şirketi yürütebilmek. Böyle bir organizasyonda tüm çinicilerin yer alması gerekir.
- Burada bütün mesele para kazanmayı arzu etmekte, para kazanmak isteyen insan gereğini yapar. Hiç kimse rekabette Fiyat düşürmekle, vadeyi uzatmak, kaliteyi düşürmekle rekabette rakibinizi alt edeceğini sanmasın. Yaptığı her olumsuz şey kendi aleyhinedir.
- Burada görüyoruz olumsuz senaryolara bakın, eksikliklere bakın çinicilikle uğraşan esnafımızın hatalarından kaynaklanmakta. Ambalajı burada hata olarak yazıyorsunuz. İyi ambalaj yapmak istemiyorsunuz. Hediyeleş eşyalar zarif iyi bir ambalajın içinde olmalıdır. İşin özünde çini esnafımızın yanlış uygulamaları hatalı tutumları vardır.
- Aslında çok sayıda derneğimiz var ve derneklerimizin amacı da aynı. Bu dernekler birbirlerinin çalışmasını beğenmediği için kurulmuş. Kütahya Tanıtım Vakfı altında çinicilik organizasyonunu üslenebilirsek. Nasıl İznik vakfı varsa. Bu vakıfta vilayet, belediye, Ticaret ve sanayi odası temsil ediliyor, kapsamı belki biraz daha değiştirilebilir.
- Ancak bütün bunları yapabilmek için iki temel şartı var;

Birincisi, Çinici esnafı para kazanmayı isteyecek, ben istiyorum demek yeterli olmaz, eylemleriyle hareketleriyle bunu gösterecek., destekleyecek

İkincisi, Ekonomik bir olaydır, hisselerine düşen giderleri katılacak. Ondan sonra işte siz bize bakın, Odamıza bakın, üniversitemiz sahip çıkacak.

- Burada pek çok konu değerlendirildi. Burada konuşulanları dalga dalga yaymalıyız. Bundan sonraki Arama Konferansı sadece Çini Esnafı arasında yapılmalı. Her iki konferans sonrası Eylül ayında bir karar konferansı yapılabilir.

Hakkı GERMİYANOĞLU **EDİP ÇİNİ**

- Çiniciliğe 4 kişilik atölyede başlamış, daha sonra 600 kişiye ulaşmış şu anda 320 kişi istihdam eden çiniciliğin her aşamalarında çalışmış (çamur üretmiş, amatörlerle çalışma imkânı sağlamış, almış satmış vb) bir işletmenin yöneticisiyim.
- Bu tür toplantılarda yıllardır benzer sorunlar tartışılır, maalesef ciddi bir ilerleme sağlanamadı. Her toplantı sonrası kısmi veya bireysel başarılar sağlanmıştır. Toplantıda sayılan birçok sorun çamur fiyatı vb aslında esas sorunlar değil.
- Gerçekte çiniciliğin bir modeli yok. Hammaddesini üreten, üretimini yapan, karlı satan bir işyeri modeli yok. Hala çinicilerimiz babadan görme veya bireysel yöntemler ile iş yapıyorlar. Bireysel başarı sağlayan çinicilerimiz var.

- Model oluşturmak için kar merkezlerine bakmak lazım. Ürünümüzü kim alıyor. Turist alıyor. Karları ise üreticiler değil, sahildeki satıcılar yapıyor. O halde turistlerden başlayarak, üretimi pazarlaması ve satışını da içeren başarılı bir model oluşturabilirsek, diğer çinicilerimizde bu modeli izler.

Zaim KAHRAMAN

ÇİNİCİLER ÇARŞISI KOOPERATİFİ BAŞKANI

- 20 trilyon liralık yatırım yapılan Çiniciler Çarşının yöneticisiyim. Uzmanına danışmadığımız için bir çık faaliyet yapıyoruz, yanlışlardan doğrular çıkarmaya çalışıyoruz. 20 trilyonluk yatırımdan sonra Çiniciler Çarşısını nasıl canlandırırız ona uğraşıyoruz. Halka yönelik yatırımlar yapılırken karları zararları incelenmeli, fizibilite yapılmalı. Biz hatayı nerede yapıyoruz, ona bakmalıyız.
- Hataların tamamında sırdaki sülyenden bahsediliyor. İznik'te de sülyenli sır vardı. Aslında bunlarla uğraşmak yerine biz sanattan mı, fabrikasyon üretimden mi? Para kazanacağız, buna karar vermeliyiz.
- Turizmde, tur operatörlerinin kataloglarında çini, Kütahya var mı? Niçin yok, biz yetersizde o yüzden. Kolektif akıl üretmiyoruz. Oralara girmeyi bilmiyoruz.

Sadık ÖLCEN

KÜTAHYA BELEDİYESİ

- ÇİNİKOOP bu ayın sonunda, kooperatif fesh edilerek şirketleşecek.. Kütahya Belediyesi burada 6 ay içinde çamur üretimine başlayacak, en geç 1,5 yıl içinde Laboratuvar kurarak çinicilerimizin hizmetine sunacak.
- Yapılacak olan 3. Uluslararası Çini Sempozyumun maliyetlerin en az %40'ını Kütahya Belediyesi olarak karşılarız.
- Daha kaliteli çini eserleri üretilmesini desteklemek için her yıl çini eser yarışmaları yapılır. Her yıl bu organizasyonu bir kurum yaparsa cazibesini yitirebilir, bu nedenle her yıl bir kurum mesela Özel İdare, Ticaret ve Sanayi Odası, Kütahya Belediyesi veya Çiniciler Odasının bağlı olduğu Esnaf birlikleri organize edebilir.
- AR-GE çalışmaları için iyi bir organizasyon olursa Kütahya Belediyesi olarak gerekli desteği verebiliriz.
- Çiniciler çarşısının arkasında arsası Belediyeye ait 12.000 m2'lik yer mevcut. Bir şirket veya kooperatif kurulursa ve Belediyeden talep edildiğinde gerekli kolaylık sağlanacak.
- Çiniciler çarşısında yaşayan müze (sanat evi) tanzim ediliyor. Buraya hangi ürünler konacak karar verilmeli.
- Dünyanın 7 harikasına çiniyi koymalı, monte etmeliyiz. Mesela Çin Setti' ne ses getirir diye düşünüyorum.
- Arama Konferansının yapılması faydalı olmuştur, 2. arama konferansı yapılacaksa acil olarak yapılmalı.

İbrahim BİLGİN
KUÇİSAD BAŞKANI

- KÜÇİSAD' ın kurulmasının sebebi, ihtiyaçtan zaruret olmuştur. Sıkıntı duyduğumuz sorunları çözmek için başka bir dernek kurduk. Bizim derneğimiz bu konuda 4. dernek oldu. 4 ay gibi kısa bir sürede Çiniciler Odasının 20-25 yılda yapamadığını yaptık.
- Ankara' da Kültür Bakanlığı, Turizm Bakanlığı ilgili Genel Müdürlükleri, KOSGEB Başkanına ziyaretlerde bulunduk. Orta Anadolu ihracaatçılar Bölge Müdürlüğü ile görüşmelerimiz oldu. Bu ay sonunda 4 Uluslararası Seramik ve Cam Fuarına KOSGEB destekli olarak 20 üyemizin katılmasını sağlıyoruz.
- Biz her şeyden önce hedef belirlemeliyiz. İnsanımızın önünü açacak bazı çabalar yapmalıyız. Çinicilerimiz sanat mı yapacak, nasıl üretecekler kendileri karar verecekler.
- Bu arama konferansı çok yararlı olmuştur. 2. sinin yapılmasını rica ediyorum. Bu konferansın yapılmasında faydası olan herkese teşekkür ederim.

Hamit KIZILKAYA
Çini Şekillendirme Ustası

- Sanatkârlarımıza sahip çıkmıyoruz. Ben Kütahya Porselen' e gitmeden önce ustayım diyordum, meğerse değilmişim. Kütahya Porselen bana her türlü çalışma imkânlarını verdi ben hem kendimi geliştirdim ve hem de sanatımı ortaya koydum. Ama Aynı imkânları Çiniciler bana vermedi.
- Bugün değerli hocalarımız, sanatkârlarımız var, ama hepsi bir köşelere çekildi. Eleman yetiştiren yok. Sürekli üst yapıdan bahsediliyor, alt yapıdan bahsedenden yok. Alt yapı olmazsa iyi ve çeşitli ürünler yapamayız, pazarlama şirketimizde olsa bunları satamayız.

İskender IŞIK
DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ-

- Üniversitenin görevleri arasında öncelikle buldukları yerin sorunlarıyla ilgilenmek vardır. Her zaman problemlerinizin yanındayız. Sempozyum, kongre üniversitenin görevleri arasındadır. Geçmişte üniversite ve sanayi işbirliği çerçevesinde çok güzel iki sempozyum düzenledik.
- Üniversitemizin, Çini ve Seramik Teknolojisi Araştırma ve Uygulama Merkezi var. Ayrıca Seramik Mühendisliği Bölümümüz var. Bu Araştırma ve uygulama merkezimizin bazı ihtiyaçları var, şu anda bunların fizibilite raporları üzerine çalışıyoruz. Bu merkezin fonksiyonel hale gelmesi için birkaç milyon dolarlık cihaz ihtiyacı var.
- Üniversite Sanayi işbirliğinde yaşanan sıkıntının temelinde her iki tarafın farklı algılaması var. Ticari kuruluşlar olaya ticari bakması lazım. Bilimsel olarak biz farklı bakıyoruz. Ticari konuları ben saygı ile karşılıyorum ancak Çinicilerimizin bize güvenmeleri lazım. Ancak bize gelirken problemleri ile gelsinler,hammaddeden pazarlamaya kadar.. Biz sorunları bilmeden yardımcı olmamız zor oluyor.

Sadık ATAKAN
AVUKAT

- Kütahyanın ne sorunları var ise, Çinicilerinde sorunları aynı. Biz Kütahya insanı olarak hep bir başkasından bir şey bekliyoruz.
- Çini değişik topraklardan meydana gelmiş dünyanın şahasesi olmuş bir şey. Kollektif çalışmanın bir ürünü. 30-35 kişinin elinden geçerek oluşuyor. Fakat bunu yapan insanlar bile bir araya gelemiyor. Bu sorunu nasıl çözeriz. Eğer bir araya gelir, birlikte çalışırsak daha iyi eserler ortaya gelecek, daha iyi yerlere ulaşabiliriz.

İsmail YİĞİT
MARMARA ÇİNİ

- Biz çiniler, çiniye gereken ilgiyi göstermiyoruz, çiniyi yeterince tanımıyoruz. Bütün dünya Osmanlı çinisini müzelerinde sevgi ve saygı ile koyuyor, teşhir ediyorlar. 14. ve 15. yy Osmanlı Çinilerinden 4000, 5000 tanesi günümüzde müze veya özel koleksiyonlarda. Bu durum bizim müşterilere ulaşmamızı ve ilgi göstermelerine sebep oluyor.
- Çok az el emeği olan çini/seramik ürünler Avrupada 30 Euro dan aşağı değil. Biz çinicilerin çok değerli sanat yaptığımıza ve bu ürünlerin çok yüksek fiyatlara satıldığına inanmamız gerekiyor.
- 40 gün sonra Oxford da sergi var. Bu sergiye dünyadan 350 sanatçı katılacak. Türkiye' den 8 sanatçı davetli. Bu sanatçılardan, çini sanatı adına ben katılacağım. Bu sergide bir parça çininin fiyatı 30 000 hatta 50 000 sterlin olacak.
- Pahalılık anlamında çininin değerini veren Kütahya'da Sıtkı Usta. Bende dükkanımda bir tabağa 30 cm lik bir tabağa 130 dolar diyorum, belki satılmıyor, ancak belirli bir imajım var.
- Biz çiniciler hep problemleri ileri sürüyoruz. Problem sır çatlağı, sülyen değil. Problem bizim kafamızda. Kafamızdaki bu problemleri çözdüğümüzde, dünyanın çini/seramik başkenti oluruz diye düşünüyorum.

KAPANIŞ KONUŞMALARARI

Nafi GÜRAL
Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı

- 1. Yapılan Arama Konferansı çinici esnafı ağırlıklı olarak düşünülmedi. Dışarıdan olan gözler, bazen daha iyi görür, bu nedenle her kesimden katılımcıların olması düşünüldü. II.Arama Konferansı sadece çinici esnafı katılmalı. Daha sonra Karar Konferansı. II.Konferansın bu ay içinde, Karar Konferansının ise Eylül ayı içinde yapılmalı.
- Bugün yapılan arama konferansında çıkan sonuçlara baktığımızda hammadde hazırlama, Ürün geliştirme veya pişirme teknikleri sorunlarından söz edilmedi. Uluslararası bir konferansta yenilikler veya yeni tekniklerden söz edilir. Bizim kendimiz ile ilgili sorunlarımızı çözmek için Uluslararası bir konferanstan elde edebileceğimiz bir şey yok.
- Çinikoop'un hizmete açılması çok başarılı bir hizmettir.
- 8 milyon liralık tabağın, 12 milyon liralık ambalaja koymanın imkânsızlığından söz edildi. 8 milyon liralık tabağı 18 milyon liralık ambalaja koyun 58 milyon liraya satın, marifet bu. Bunu yapanlar var. Sunumları, tarzları farklı.

- Ürün ne kadar pahalı ise kalitesi o kadar iyi diye düşünülür. Ucuz hiçbir zaman çoksatır diye bir şey yok. İşporta işi yaparsanız, insanlar onları almakta fevkalade temkinli davranırlar.
- Bu konferansta elini taşın altına koyanların sayısının fazla olmasını beklerdim. Çinici esnafından bunu isteyeceğiz. Yapılacak olan II. Arama konferansının mantığını Çinici esnafına anlatmamız lazım. Siz ne yapabilirsiniz. Her şeyin bir sahibi olursa işler çok kolay çözülür.
- Çinici esnafından ; “Haksız rekabet yapmayacağım”, “İşporta ürün yapmayacağım“, “Kurulacak olan pazarlama şirketine ortak olacağım” bunları çoğaltabiliriz ve bu sözleri almamız lazım. O zaman dezavantajlarımızı avantajlara çevirebiliriz. Tersine çevirdikten sonra hedeflerimiz istikametinde ilerleyebiliriz.
- İş dönüyor, dolaşıyor insan faktörüne geliyor. Çinici esnafı katkıda bulunacak, verilen sözler yerine getirilecek. Hiç kimse rakibini aldattığını düşünmesin. Sadece rakibinizi çok kısa süre uyuşturabilirsiniz. Çiniciler arama konferansına aramızdan katılacak olanlar var, bunları mesajım olarak iletmenizi rica ediyorum.

Gazi ŞİMŞEK **KÜTAHYA VALİSİ**

- Burada bulunan herkese, burada buldukları katkıdan dolayı ve gösterdikleri sabırdan dolayı teşekkür ederim. Vilayet olarak bu tür toplantılara öncülük etmeye hazır olduğumuzu belirtmek istiyorum.
- Bu konferansta Kütahya Çiniciliğinin de tartışılabilceği daha dar çerçevede sadece çinici esnafının katılması ile yapılması gereken II. Arama konferansının ön plana çıktığını görüyorum. Vilayet olarak yapılacak olan toplantıya yer, eleman ve o günün masraflarını karşılamayı taahhüt ediyorum. Çinicilerin yapacakları konferans buradan daha somut önerilere vesile olacaktır. Bu konferans amacına ulaşmıştır.
- Bu konferans öncesi Uluslar arası bir sempozyum önerisi ile karşılaştık. Bu sempozyumdan ne bekliyoruz? Sorusunu kendi kendimize sorduk. Uluslararası Konferans yapılmasını erteledik. Bu ertelememizin iki nedeni var. Birincisi, Bizim sanatçılarımız, ürünlerimiz dünya ile yarışıyor, uluslararası sergilere katılım davetiyeleri geliyor. Bizim uluslararası konferanstan öğrenecek fazla bir şeyimiz yok diye düşündük.
- İkinci neden ise bu ayın sonunda İstanbul’ da Uluslararası Seramik ve Cam konulu sempozyum yapılacak. Benzer bildirimler, konular orada tartışılacak. Aynı konuda yılda iki konferansın yapılmasının fayda getirmeyeceğini düşündük. Çünkü yeni konuların araştırılıp sunulması için bilim adamlarına zaman gerekmektedir.
- Bu konferans katılımcı olması sebebi ile hepimizin ilgisini çekti, sıkmadı. Sanırım maksat hasıl oldu. Bu konferansın ikincinin daha dar çerçevede ve mesleki boyutta yapılacak. Şimdiden o konferansa başarılar dilerim.